

NOT: Uluslararası alanda faaliyet gösteren kamu yararına çalışan derneklerde kamu personelinin geçici görevlendirilmesi hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-4280544
Konu: Aylıksız İzin Talebi

15/08/2022

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28.07.2022 tarihli ve 24717017-900-118047 sayılı yazınız.

Belediyeniz personelinin Derneğine görevlendirilme durumundan bahisle, 657 sayılı Kanununun 77 nci maddesi kapsamında aylıksız izin talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Yabancı Bir Memleket veya Uluslararası Kuruluşta Hizmet Alma" başlıklı 77 nci maddesinde, *"Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.*

Yukarıdaki fıkra göre izin alan memurların kadro ile ilişkileri devam eder ve yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda görevde geçen süreler için emeklilik hakları 5434 sayılı Kanununun 31 inci maddesi hükümlerine uyulmak kaydı ile saklı kalır.

Bu kimselerin görevlerine dönmek istemeleri halinde; bu Kanununun sınav veya seçme ile ilgili hükümleri dikkate alınmak suretiyle, yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda geçirdikleri hizmet sürelerinin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her 3 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde ve boş kadro bulunduğu takdirde değerlendirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, 657 sayılı Kanunun "Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme" başlıklı 78 inci maddesinde, *"Mesleklerine ait öğrenimini bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli memur olarak atanmış olanlardan mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere:*

- a) Kurumlarınca açılacak seçme veya yarışma sınavlarında başarı gösterenlere,*
 - b) Dış burslara dayanılarak gönderilenlere,*
- İki yıla kadar ayrılma müsaadesi verilebilir.*

Gerekirse bu süre en çok bir kat uzatılabilir." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanununun bahsi geçen 77 nci maddesindeki hüküm ile Devlet memurlarına yabancı memleketlerde ve uluslararası kuruluşlarda çalışmalarını için aylıksız izin verilmesi hususu düzenlenmiştir. Her bir uluslararası örgüt, amaçları, örgütlenme biçimi, yetkileri, üyeleri vb. muhtelif nedenlere bağlı olarak kendine mahsus bir hukuksal yapı arz etmektedir. Ancak statü ve ilişkilerini düzenleyen hukuk düzeninin belirlenmesi söz konusu olduğu andan itibaren uluslararası hukukun konusunu oluşturan "hükümetler arası uluslararası örgütler" ile çeşitli ulusal hukuk düzenlerine bağlı olan "hükümetler dışı uluslararası örgütler" arasında bir ayrıma gidilmektedir.

"Hükümetler arası uluslararası örgütler" devletler arasında oluşturulan fakat kendilerini oluşturan devletlerden ayrı ve sürekli iradeye sahip ve devlet niteliği taşımayan birleşmelerdir. Uluslararası hukukta kısaca uluslararası örgüt denildiği ve herhangi başka bir sıfat eklenmediği takdirde yalnızca "hükümetler arası uluslararası örgütler" kastedilmektedir.

"Hükümetler dışı uluslararası örgütler" ise değişik uyruktan özel ya da kamu tüzel kişilerinin birleşimi sonucu oluşan, hiçbir devletlerarası anlaşma konusunu oluşturmayan ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren örgütlenmeleri belirtmektedir. Daha çok belli bir ülkenin sınırlarını aşan dernekler olarak faaliyet gösteren söz konusu örgütlenmelerin söz konusu olacakları hukuksal rejim kuruldukları ülkenin ulusal yasalarıyla belirlenmektedir.

Bu itibarla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 77 nci maddesinde geçen "yabancı memleketler" ibaresinden yabancı bir ülkenin kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarının; "uluslararası kuruluşlar" ibaresinden ise birden fazla devletin katılımı ile kurulmuş olup alanında bütün katılımcı ülkelere hizmet veren kuruluşların anlaşılması gerektiği, diğer bir ifade ile mezkûr hükümde yer alan "uluslararası kuruluş" ibaresinden devletler arasında oluşturulan fakat kendilerini oluşturan devletlerden ayrı ve sürekli iradeye sahip, devlet niteliği taşımayan ve uluslararası hukuk düzenine bağlı olan kuruluşun anlaşılması gerektiği değerlendirilmekte olup Derneğinde görev alacak bahsi geçen memura mezkûr hüküm çerçevesinde aylıksız izin verilmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü